

Minister Sikorski zwrócił uwagę na pewne błędy w polityce wobec Polonii.

Brak synergii pomiędzy działaniami sektorowymi, konkurujące ze sobą cele oraz nie dość jasne zdefiniowanie priorytetów

Potrzeba ujednoczenia priorytetów oraz zgody do założeń polityki polonijnej.

Określić skuteczność działań na polu polityki wobec Polonii.

Zmianie powinny ulec instrumenty współpracy z diasporą.

Wyjazdy naszych rodaków nie są motywowane przez warunki polityczne czy ekonomiczne.

Zmiana typu relacji między Polonią a władzą w Warszawie.

Dzisiaj Polska wspiera Polonię amerykańską i jej instytucjonalną obecność w USA.

Zmieniający się charakter diaspory sprawia, że relacja z nią musi być bardziej partnerska.

Jak definiujemy polską diasporę: to nie tylko polscy obywatele zamieszkujący na stałe lub tymczasowo za granicą, ale również osoby polskiego pochodzenia, które chcą utrzymywać związki z Polską, działać na rzecz jej promocji i wizerunku, czego jako państwo oczekujemy od Polonii.

Wspólnym celem Polonii i Polski powinno być popularyzowanie pozytywnego obrazu Polski i wiedzy na temat naszego kraju.

Działalność Polonii mogłaby w większym stopniu wspierać wysiłki polskiej dyplomacji publicznej. Wzmacniać nie tylko polską kulturę, ale także polską gospodarkę.

Nowe pytania:

Jak wspomagać działania tych przedstawicieli polskiej diaspory, którzy nie tylko oczekują od Polski wsparcia, co sami chcą Polskę wesprzeć*.

Jak przekonać tych, którzy za granicą odnieśli sukces, aby przyłączyli się do inicjatyw polonijnych.

Jak wspomagać środowiska polonijne w tym aby ich aktywność przynosiła korzyści zarówno Polsce, jak i państwom w których żyją.

Jak integrować rozproszone grupy polonijne.

Jak nie stracić młodego pokolenia, często krytycznie patrzącego na tradycyjną działalność polonijną.

Niekiedy zainteresowanie polskimi korzeniami kiełkuje w grupach, które dotychczas przejawiały je w stopniu umiarkowanym. Na przykład wśród potomków polskich obywateli pochodzenia żydowskiego wyjeżdżających z terenów II Rzeczypospolitej i z PRL po II WŚ lub po marcu 1968 roku. Odkrywanie przez nich swojej polskości jest kolejnym sukcesem jaki Polska odniosła w ostatnich dekadach.

System dotacji realizowanych przez MSZ jest szeroko zakrojony.

Część projektów wymaga przemyślenia. MSZ planuje skoncentrować się na dwóch obszarach. We współpracy z partnerami biznesowymi umożliwimy młodym przedstawicielom Polonii odbywanie w Polsce staży zawodowych, połączonych z nauką języka polskiego. Chcemy zachęcać Polonię do studiowania w Polsce. Drugim priorytetem MSZ będzie kształtowanie postaw obywatelskich wśród środowisk polonijnych. Projekty z zakresu edukacji obywatelskiej zachęcające do działalności polonijnej i dla lokalnej społeczności. Chcemy w ten sposób stworzyć grupę polonijnych liderów w sektorze polonijnym i politycznym.

Procedury pozyskiwania środków. Powinniśmy poważnie rozważyć czy obecny system finansowania działalności polonijnej jest optymalny. Składanie wniosków wymaga pośrednictwa operatora w kraju, co jest źródłem napięć i nieporozumień. Zdaża się, że przedkładane do operatorów wnioski nie są następnie prezentowane w procedurach konkursowych. Zdażały się także przypadki przywłaszczania przez duże organizacje pomysłów ich mniejszych polonijnych partnerów. Są to sytuacje naganne.

Ponadto w obecnym systemie część środków, które mogłyby być przeznaczone bezpośrednio na działalność polonijną jest pochłaniana przez obsługę administracyjną podmiotów pośredniczących w dotacjach. Z punktu widzenia wydawania środków budżetowych to nie jest dobre rozwiązanie.

Czy nie należy stworzyć rządowej agencji, która koordynowałaby fundusze polonijne, udzielała dotacji, ale była też z tego rozliczana podlegając wszystkim procedurom kontrolnym, w tym ze strony NIK.

Szczególną troskę wzbudza sytuacja naszych rodaków na Wschodzie. Często wsparcie jakie organizacje polonijne na Wschodzie otrzymują z Polski jest jedynym ich źródłem utrzymania.

Inne poruszane kwestie:

- Karta Polaka
- nauka języka polskiego
- szkolnictwo polonijne
- polityka powrotów

Zostanie opracowany nowy rządowy program współpracy z Polonią i Polakami za granicą.

*To nie jest nowe pytanie.

Na spotkaniu z przedstawicielami światowej Polonii w 2021 roku minister Sikorski przedstawił swoją wizję współpracy z Polonią.

Na przyjęciu w Domu Polonii w Pułtusk Minister sparafrazował wypowiedź prezydenta USA i zwrócił się do zebranych słowami:

„Nie pytaj co Polska może zrobić dla Ciebie, zastanów się co Ty możesz zrobić dla Polski”.

Dla zainteresowanych mogę udostępnić cały artykuł z 2012 roku z kwartalnika Polonia Nowa pt. Minister Sikorski ogłosił priorytety MSZ wobec Polonii.

NA SPOTKANIU Z PRZEDSTAWICIELAMI POLONII ŚWIATA MINISTER SIKORSKI PRZEDSTAWIŁ SWOJĄ WIZJĘ WSPÓŁPRACY Z POLONIĄ

MINISTER SIKORSKI OGŁOSIŁ PRIORYTETY MSZ WOBEC POLONII

Decyzją Sejmu dotychczasowa opieka Senatu nad Polonią zamienia się na współpracę z Polonią pod egidą Ministerstwa Spraw Zagranicznych (MSZ). W lutym tego roku MSZ opublikowało Plan Współpracy z Polonią i Polakami za granicą, dając organizacjom polonijnym na całym świecie kilka dni na zapoznanie się z obszernym materiałem i przesłanie swoich uwag. W zasadzie inicjatywa dobra gdyż wcześniej takich kroków nie było ale powodem były niewątpliwie wcześniejsze żądania konsultacji społecznych ze strony organizacji polonijnych, wyrażone między innymi na Radzie Prezesów Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych w Pułtusk ubiegłego roku kiedy to stało się wiadome, że sprawy Polonii przejdą pod patronat MSZ.

ZMIANY NA SZYBKO

Szkoda tylko, że czasu dano nam tak mało. Niemniej jednak wiele organizacji zdążyło przekazać swoje uwagi, między innymi Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji (ZOP). Niestety, jak się okazuje, wiele organizacji nie dowiedziało się w odpowiednim czasie o ukazaniu się Planu Współpracy. Nie wszyscy wchodzić codziennie na stronę internetową MSZ, nie wszyscy zostali także powiadomieni o Planie przez swoje ambasady czy konsulaty, a to właśnie one będą teraz naszymi partnerami do codziennej współpracy. Nasze uwagi odnośnie Planu Współpracy dotyczyły między innymi kwestii przyznania niskiego priorytetu sprawom kultury, tradycji i folkloru oraz wprowadzenie do Planu szeregu zadań, które dotychczas były domeną Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Pisaliśmy o tym w poprzednim numerze naszego kwartalnika nr 5-2012.

SPOTKANIE Z MINISTREM

W maju wiedzieliśmy, że Plan został zatwierdzony ale z dużym zainteresowaniem czekaliśmy na spotkanie z "ojcem chrzestnym" tego Planu, ministrem Radosławem Sikorskim na przyjęciu wydanym 2 maja przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska (SWP) w Domu Polonii w Pułtusk. Prezes SWP, Longin Komołowski powitał serdecznie wszystkich gości wyrażając nadzieję na dobrą współpracę. Głos zabrali różni przedstawiciele Polonii, między innymi Prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych (EUWP) Tadeusz Adam Pilat, który podkreślił, że na-

dal istnieje wiele obaw ze strony organizacji polonijnych odnośnie przeprowadzonej reformy.

OBRAZA CZY NIEZNAJOMOŚĆ NASZEJ DZIAŁALNOŚCI?

Pod koniec przyjęcia dostaliśmy odpowiedź od ministra Sikorskiego, która spadła na nas jak grom z jasnego nieba. Minister, dobrze przygotowany do tematu, na samym wstępie sparafrazował wypowiedź prezydenta USA i zwrócił się do nas słowami:

„Nie pytaj co Polska może zrobić dla Ciebie, zastanów się co Ty możesz zrobić dla Polski”.